

32491, V, A, f, 18 *br. 20* 1007824

OKROŽNICA

Njih Svetosti papeža

LEONA XIII.

družbi framasonski.

030034824

V LJUBLJANI.

Tisk in založba „Katoliške Tiskarne“.

1884.

OKROZNIKA

LEONA XIII

Christi Bannbrüder

Častitljivim bratom patrijarhom, prvakom, nadškofom
in škofom vesoljnega katoliškega sveta, ki imajo zvezo
in občenje z Apostolskim sedežem

Leon PP. XIII.

Častitljivi bratje!

Pozdrav in apostolski blagoslov!

Ko je bil človeški rod „po zavidljivosti satana“ od Boga, stvarnika in delivca nebeških darov, nesrečno odpadel, se je v dve različni stranki razdelil, kojih prva se vedno za resnico in krepost, druga pa za nasprotje kreposti in resnice bojuje. Prva je kraljestvo božje na zemlji, namreč cerkev Jezusa Kristusa, in kdor ji hoče biti srčno vdan, mora Bogu in njegovemu edinorojenemu Sinu iz cele duše in po vsem radovoljno služiti; druga je kraljestvo satanovo, v čegar oblasti so vsi tisti, ki se po žalostnem izgledu svojega voditelja in prvih starišev branijo pokorščine večnobožjim postavam in si zapustivši Boga, mnogo proti Njemu poskušajo. To dvojno kraljestvo, ki je podobno dvema državama z nasprotnimi naporji je Avguštin bistro videl in popisal in temeljne vzroke obeh z izrazno kratkostjo v naslednjih besedah navedel: „Ljubezen dvoje vrste porodila je dvoje raznih kraljestev: posvetno namreč samoljubje celó do zaničevanja božjega, nebeško pa ljubezen božjo do zaničevanja samega sebe. — Oboje kraljestvo bojevalo se je med saboj od nekdanj z raznim orožjem in na razne načine, če tudi ne vedno z enakim ognjem in silo. V današnjem času so se pa menda pristaši hudobne stranke med seboj zarotili, da se hočejo vsi bojevati do skrajnosti pod vodstvom in s podporo društva jako razširjenega in spretno osnovanega, ki se imenuje prostozidarsko ali framasonsko. Kajti, ne da bi kaj prikrivali svoje načrte, upirajo se na najbolj pederzen način božjemu veličastvu, njih napad je brez prikrivanja na pogubo katoliške cerkve obrnjen in sicer iz namena, da bi krščanske narode popolnoma oropali dobrot, ktere jim je pridobil odrešenik Jezus Kristus.

Zdihujoč nad tako nesrečo priganja nas božja ljubezen, da k Bogu zakličemo: „Glej, tvoji sovražniki so se oglasili in tisti, ki te sovražijo, dvignili so glavo. Hudobijo kovarili so si zoper tvoje ljudstvo in hudo ugibali zoper tvoje svete. Rekli so: pridite, da jih razkropimo.“

V očigled nujne nevarnosti, silnega in trdovratnega zatiranja krščanskega imena, smatramo si za Svojo dolžnost, opozorovati na nevarnost, označevati nasprotnike, ter se njihovim nakanom in zvijačam po mogočnosti ustavljati, da se na veke ne pogubé tisti, katerih zveličanje je nam izročeno, in da se kraljestvo Jezusa Kristusa, čegar varstvo smo prevzeli, ne le samo ohrani in nepoškodovano ostane, temveč se tudi na vse strani razprostira.

Rimski papeži, Naši predniki, so skrbno čuvajoč nad izveličanjem krščanskega ljudstva hitro spoznali tega poglavitnega sovražnika, ki se dviguje iz temne zarote, kdo da je, kaj hoče, ter so v bodočnost vidoč kneze in narode, kakor na dano znamenje svarili, naj se ne vjamó v pripravljene zvijače in ne zapletó v nastavljenе jim zapreke.

Prvi je nevarnost naznanil Klemen XII. l. 1738, Benedikt XIV. je pa njegove ukrepe potrdil in obnovil. Za njima je hodil Pij VII. in Leon XII. je pa vse dekrete poprejšnjih papežev o ti reči zbral v apostolski ustavi „Quo graviora“, ter jih je za vselej veljavne proglasil. V ravno tem smislu izrazili so se Pij VIII., Gregor XVI., prav pogosto pa Pij IX.

Ko se je namreč naprava in duh framasonov iz izvestnih znamenj, iz sodnijskih preiskav, po objavljeni njihovih postav, po običajih in njihovem razlaganju, kakor tudi po izpovedi v tem podučenih objavil, je ravno ta apostolski stol naznanil in javno izrekel, da framasoni nimajo pravičnega obstanka, ter so ravno tako krščanstvu kakor državi pogubljivi. Zarad tega je pod takimi kaznimi pristop k temu društvu prepovedal, kakor se jih cerkev le malokdaj grešnikom nasproti poslužuje. Zarad tega so člano vi framasonske zveze razjarjeni, hoteč na ta način oslabiti veljavo te obsodbe ter z zaničevanjem in obrekovanjem zmanjšati, dolžili Rimske papeže, da so ali krivično odločevali ali pa vsaj mejo pravičnosti prekoračili. Na ta način skušali so v resnici spoštovanje in tehtnost apostolskih ustav Klemena XII., Benedikta XIV., ravno tako Pija VII. in Pija IX. vničiti. Toda tudi v oni zvezi se ni manjkalo takih, ki so proti svoji volji pripoznali, da Rimski papeži v oziru na nauk katoliške cerkve in cerkvene pokorščine popolnoma opravičeno postopajo. V tem smislu strinjalo se je mnogo knezov in državnikov s svetim stolom, ter so se potrudili, da so framasoni ali

pri apostolskem Sedežu naznanjali, ali pa so jih sami po svojih postavah obsojevali, kakor v Holandiji, Avstriji, Švici, na Španjskem, Bavarskem in Savojskem in po drugih krajih Laškega.

Posebno imenitno je pa to, da so dogodki vse opravičili, kar so naši predniki določili. Kajti očetovska in pazna njih skrb ni povsod in vedno zaželjenega vspeha dosegla in to ali zarad zvijače in potuhnjenosti krivičnih ali pa zarad neprevdarjene lahkomišljenosti drugih, katerim bi bilo posebno potrebno čuvati se. Zarad tega se je tudi framasonski red v teku poldruega stoletja tako nenadno razširil in predrzno in zavijačno se v vse stanove vrinil si toliko moči in oblasti pridobil, da ima po nekterih državah celo vlado v rokah. Vsled tega hitrega in strašnega razvoja izcimila se je res za cerkev, za kneze in za splošni blagor nesreča, na katero so naši predniki že zdavnej opozorovali. Že tako daleč je prišlo, da sicer za cerkev, ki ima pretrdno postavo, da bi jo človeška sila podrla, ni nobene nevarnosti, pač pak za tiste države, kjer omenjena družba vlada ali pa druge njej podobne zadruge, ki so framasonske služabnice in spremljevalke postale.

Iz teh vzrokov sprevideli smo takoj, ko smo prijeli za krmilo katoliške cerkve, nujno potrebo, da se moramo takemu zlu z vso svojo veljavo po mogočnosti upreti. — Večkrat nam je bila priložnost, da smo premotravali nekatere glavnih toček nauka, na ktere je posebno vplivala spridenost framasonskih načel. Tako smo ovrgli strašanske nauke socijalistov in komunistov v svoji encikliki: „Quod Apostolici muneris“; dalje smo si prizadeli v encikliki „Arcanum“ pravi in izvorni pomen družine zavarovati in ga razložiti, ki ima svoj izvor in začetek v zakonu; dalje smo razkladali v encikliki, ki ima „Diuturnum“ za prvo besedo, vpodobo politične oblasti po načelih krščanske modrosti, v kakošni prečudni zvezi da je ona z bistvom stvari in z blagrom narodov in knezov. Sedaj smo pa po izgledu naših prednikov sklenili naravnost proti framasonski zvezi, proti njihovim nakanom, proti njihovemu mišljenju in delovanju postaviti se, da se pogubljivo njihovo delovanje bolj in bolj razkriva in se tako tej pogubljivi kužni boleznii po mogočnosti pot prepreči.

Mnogo je tajnih društev, ki se sicer po imenu, običajih, po uravnavi, po začetku med seboj razlikujejo, ki so pa vsled skupnega smotra in podobnosti poglavitnih svojih načel v tesni zvezi in se v stvari s framasonstvom strinjajo, kjer je središče, od kterega izhajajo in se zopot k njemu povračajo vsa. Če tudi jim ni več na tem ležeče, da bi na skrivnem ostala, če tudi javno zborujejo in svoje časopisje

izdajajo, imajo vendar-le značaj tajnih zadrug, ako se stvar pri luči pogleda. Imajo namreč mnogo skrivnostnih reči, katerih ne le zunanjim, temveč celo prav mnogim notranjim udom jako skrbno prikrivati je strogo zapovedano; n. pr. najskrivnejši in najskrajnejši nameni, najvišji načelniki strank, tajna in prikrita zbirališča, ravno tako sklepi, sredstva in pota izvrševanja. Semkaj spada tudi oni velikanski razloček v pravicah, dolžnostih in službah članov; semkaj dobro premišljeni razredi in stopinje in ojstra disciplina.

Novinci morajo obljubiti, da, največkrat slovesno priseči, nikomu nikjer ničesa objaviti o članovih, znamenjih in naukih. Na tak način skušajo framasoni, obdani z lažnjivim bleskom za vedno enako hinavščino, kakor nekdanj Manihejei, skrivati se, da nimajo drugih prič nego svoje. Prav po skrivališčih jih najdemo, kedar se pokrijejo z naobraznico učenosti in modrosti zarad olike svojih tovarišev; na jeziku jim je želja po natančni olici, ljubezen do priprostega naroda; kakor pravijo, jim ni nič drugega pri sreči, kakor slabo in žalostno stanje priprostega naroda zboljšati in korist državljske družbe kolikor mogoče, mnogim nakloniti. Če bi pa tudi to vse res bilo, vendar s tem še ni vse rečeno. Sprejeti morajo obljubiti svojim voditeljem in mojstrom največjo podložnost in zvestobo; na vsak miglje in znamenje morajo pripravljeni biti, storiti, kar se jim ukaže; ako ne, se jim je nadjati vsakojakega maščevanja in celó smrti. V resnici se večkrat taisti umoré, kateri so izdali kako društveno skrivnost, ali pa so se prejetim ukazom protivili. Umori se vršé tako spretno in predrzno, da morilee čestokrat čuječo in maševalno pravico prekani. Hliniti in skrivati se; ljudi enako robom, ne da bi jih o dolžnostih jasno podučili, v zaroto sprejemati, prepuščati jih ptuji samovolji, jih za vsako hudobnost porabiti, jim orožje za umor v roko stiskati, pri vsem tem pa za doprinešena hudodelstva zahtevati nekaznivnosti; to je kaj tako groznega, da je z naravo samo v nasprotju. Toraj pamet že sama uči na jako prepričevalen način, da omenjena družba pravici in naravni npravnosti nasprotuje.

Framasoni grešé še tem več proti pravičnosti in npravnosti, kar nam še drugi vzroki, jasni kot beli dan, spričujejo, kako da je framasonsko bitje daleč od npravnosti. Kakor tudi velika naj je že v človeku zvijačnost, da prikriva, in navada, da laže, se vendar le ne moremo izogniti, da ne bi čineči vzroki iz reči, katerim so vzrok, kazali na kakovost dotične stvari. „Dobro drevo ne more slabega sadu roditi in nikako slabo drevo ne more dobrega sadu roditi.“ Framasonstvo rodilo je pa pogubljev in jako britek sad, kajti iz zgoraj na-

vedenih čisto gotovih znamenj se dá sklepati, da jim je poslednji smoter, vse po krščanstvu ustanovljene verske in državne naprave popolno razdejati, ter vpeljati razmere po njihovih mislih na podlagi naturalizma.

Kar smo do sedaj rekli o framasonski sekti in kar še bomo, treba razumeti splošno, v objektivnem pomenu in pa v oziru na nji sorodne in z njo zvezane družbe, nikakor pa ne gledé vseh nje privržencev. Res je ne malo takih, ki sicer niso popolnoma nekrivi, ker so se v take družbe zapletli, kateri se pa vendar-le niso vdeleževali hudobij osebno in katerim je tudi poslednji smoter, ki ga nameravajo, neznan. Tako bi nekterim tistih zadrug celó marsiktera zunanja zahtevanja ne godila, ki vendar niso nič družega, kakor naravne posledice iz splošnih načel, ako bi se jih že zaradi grdobije in sramote, ki je njim lastna, ne bali. Ravno tako se nekterim iz začasnih ali pa krajevnih vzrokov primerno dozdeva, da so manj predrzne, kakor bi same rade in druge navadno delajo; kljubu temu ne smemo jih ločiti od framasonске družbe, ktere ne smemo toliko po dejanjsko dopri- nešenih dejanjih, kakor pa po splošnosti nje mišljenja soditi.

Poglavitno načelo naturalistov je namreč, kakor ime že samo kaže, to, da mora človeška pamet in narava v vseh rečeh učenica in voditeljica biti. Vsled take postave brigajo se za dolžnosti do Boga ali prav malo, ali pa jih preobračajo po svojih krivih in nedoločenih nazorih. Kajti oni tajé vsako božje razodenje in vsako versko resnico zametavajo, ktere človeška pamet ne razume, in ne pripoznajo nobe- nega učenika, kteremu moramo že vsled njegove oblasti verovati. Ker je pa to posebna in le katoliški cerkvi lastna oblast, da od Boga prejete nauke in veljavo učeniške oblasti z drugimi nebeškimi sredstvi za izveličanje popolnoma obsega in nepokvarjene hrani, je toraj srd sovražnikov poglavitno proti njej obrnjena.

Opazujmo delovanje framasonov v verskih zadevah, posebno ondi, kjer se bolj prosto gibljejo in sodimo, če si oni vsega ne pri- zadenejo, da bi nazore naturalistov vseskozi v veljavo spravili. Kajti vsled dolzega in vstrajnega delovanja prizadevajo si, da bi učeniška oblast in veljava cerkve v državi ničesar ne mogla in zarad tega povsod oznanujejo, da se morate cerkev in država popolnoma ločiti. Vsled tega izključuje se nad vse zveličavna moč katoliške vere od postav, od državnega opravištva in naravna posledica je, da mislijo celó državo, ne da bi se na določila in zapovedi cerkve ozirali, po svoje vravnati. Ni jim zadosti, da cerkev, najboljšo voditeljico, od- ganjajo, temveč so ji tudi še sovražni. In v resnici se smejo brez

kazni spodkopavati in napadati temeljne resnice katoliške vere z besedo, pismom in ukom; cerkvene pravice se ne varujejo in od Boga ji podeljene službe nimajo nobene varnosti. Kolikor mogoče malo prostosti so ji odločili s postavami, ki so sicer na videz jako malo nasilne, v resnici pa kakor nalašč za to napravljene, da prostost oklepajo. Ravno tako vidimo izredne in sitne postave za duhovščino, da se njeno število od dne do dne krči in da ima najpotrebnejših sredstev vedno manj; ostanke cerkvenih posestev so s postavami vtesnili ter jih na milost in nemilost državnim uradnikom izročili; družbe duhovnih redov so razpuščene in razkropljene. Najhujši je pa boj proti Apostolskemu sedežu in rimskemu papežu. Tega so najprej po pritvezah pregnali iz trdnjave njegove prostosti in pravice, iz posvetnega gospodarstva, potem so ga prisilili v položaj, ki je krivičen in od vsake strani neznosen, da, prišlo je take daleč, da so pokrovitelji tajnih zadrug to, kar so dolgo časa na skrivnem nameravali, jeli očitno zahtevati: papeževa oblast naj se namreč odpravi in po božji postavi vstanovljeno papeštvo naj se popolnoma zatre. Če bi tudi družih dokazov ne imeli, zadostujejo nam izjave v tem podučenih, ki so se kakor popred, tako tudi nedavno izrekli, da je pravi smoter framasonov, katoličanstvo z nespravedljivim sovraštvom preganjati in ne prej mirovati, dokler ne vidijo porušenega vsega, kar so papeži za vero storili.

Ako se novincem naravnost ne zapoveduje, odpovedati se katoličanstvu, to nikakor ne protivi načrtom framasonov, temveč jim je še celó vspešno. Kajti na ta način premotijo lahko kratkovidne in nepredvidne, ter toliko več ljudi privabijo. Po tem pa, ko sprejemajo spoznavalce raznih ver, dosežejo to, da svetujejo v dejanji tisto velikansko zmoto današnjega časa, da se za vero ni treba pečati, niti ni raziočka med raznimi veroizpovedanji. Taki nazori vodijo k vničenju vseh veroizpovedanj, posebno pa katoliškega, katero se kot edino pravo nikakor ne more brez velike krivice z drugimi v eno vrsto staviti.

Toda naturalistom to še ni zadosti. Ker so že pot zmote nastopili v glavnih rečeh, pogrezujejo se silno hitro v najglobokejša brezna vsled slabosti človeške narave in po božjem sklepu, ki prevzetnost vedno s pravičnimi kaznimi pokori. Od tod pride, da jim celó to ni več zadosti trdno in varno, kar se po naravni luči pameti spoznati more, kakor je gotovo to: da je Bog, da so človeške duše proste vsake materialne primesi in neumrljive. Sekta framasonska obličji prav na istem klečetu po enaki zmoti pri vožnji. Če tudi v

obče priznavajo, da je Bog, vendar sami pravijo, da to ni vsakemu posamičniku trdno prepričanje in stalno priznanje. Saj ne prikrivajo, da je ravno vprašanje o Bogu pri njih vzrok največ prepиров in nesloge; da! znano je, da ni še dolgo, kar so se ravno zaradi tega v najnovjšem času hudo prepirali. Tistim pa, ki so v resnici podučeni v vseh zadevah, daje pa sekta popolnoma prosto voljo, da ali božje bitje zanikajo, ali pa zagovarjajo; in tisti, ki božje bitje brez strahu zanikajo, se o tem na ravno tako lahak način podučé, kakor oni, ki sicer enega Boga pripoznajo, pa imajo kakor panteisti (spoznovaleci vesoljnega božanstva) o njem čisto napačne nazore, kar ni nič drugega, nego da si pridržé nek neprilichen lesk božjega bitja, resničnost božjo pa zametujejo. Kakor se pa ta glavni temelj poruši ali pa tudi oslabi, pričnó se majati tudi druge resnice, ki se po naravnem potu spoznati dajo: da namreč vse le obstoji vsled proste volje nebeškega stvarnika, da previdnost Božja svet vlada, da duša človeška ne mine; da temu posvetnemu življenju človeka sledi drugo, večno življenje.

Ako se odpravi to, kar je tako rekoč začetek narave in poglavito za spoznanje in življenje, lahko se spozna, kakošna ima biti zasebna in javna nравnost. Ne bomo govorili o božjih in višjih krepostih, katerih si ne more brez posebne božje podpore nihče pridobiti, ne jih spolnovati; od teh, se vé da, ni duha ne sluha pri tistih, ki nočejo ničesa slišati o človeškem odrešenju, o nebeški milosti, o zakramentih, in o zadobitvi nebeškega zveličanja. Govoriti hočemo le o dolžnostih, ki sledé iz naravne spodobnosti. Kajti Bog, kot stvarnik in modri vladar sveta; večna postava, ki zahteva ohranitev naravnega reda, in zabranjuje njegov polom; poslednji, nadzemeljski nadsvetni smoter človeka: to so izvorni temelji vse pravičnosti in nравnosti. Ako se taisti odstrané, kakor navadno delajo naturalisti in framasoni, manjka znanosti prava in krivice, pravi podlagi ni nobene podpore več. In v resnici je nравni nauk, ki je framasonom všeč in v katerem naj se že mladina podučuje, tako zvan državljanski, izluščeni in prosti, to je, da nima nanj nobena vera kakega vpliva. Kako slaba je taka nравnost, kako onemogla in vsakemu prepíru strasti razpostavljena, se deloma že iz žalostnega sadú, ki ga donáša, zadosti očitno vidi. Kjer se po odstranjenju krščanskega nauka ona prosto širiti jame, ondí hipoma lepo in neomadeževano življenje propade, strašanski nazori pričnó se kazati in predrznost hudodelstev z velškanskimi koraki naprej hiti. Take tožbe in jadicke se povsod čujejo, kar šestokrat tudi taki spričujejo, ki so bili proti svoji volji po odkriti resnici k temu napeljani.

Ker je človeška narava po izvirnem grehu omadeževana in se zaradi tega rajši k hudobiji, kakor h krepkosti nagiba, je glede нравnosti neogibno potrebno, da se čuti kroté in poželjivost pameti podvrže. V tem boji treba je čestokrat ozir na ljudi zaničevati in je treba dostikrat največje težave in sitnosti pretrpeti, da krepost vedno zmagovito obdrži svoje gospodarstvo. Toda naturalisti in framasoni, brez božjega razodenja tajé padeč prvega očeta človeškega rodu in zaradi tega trdijo, da prosta volja ni prav nič oslabela in opešala. Da, ker silno pretiravajo krepost in vzvišenost narave, ter jo kot edino merilo нравnosti jemljó, si še misliti ne morejo, da je za udušenje in krotenje poželjivosti vendar-le neprestanega boja potreba in velike stanovitosti. Iz tega je razvidno, zakaj da se ljudem povsod ponuja, kar poželjivost mika, kakor so: časniki in brošurice brez pomisleka in sramote; razuzdane igre; umetnosti, ki so izvršene s predrznim namenom po pravilih takozvanega realizma; dobro premišljena sredstva za mehkužno življenje; z eno besedo cel kup vablivosti v poželjivost, ktere krepost mamijo. Pri vsem tem tisti sicer brezbožno, toda dosledno postopajo, kateri zametujejo vsako pričakovanje nebeškega plačila, ter vse zveličanje od posvetnega blaga pričakujejo ter ga tako rekoč v zemljo zakopljejo. Kar smo tukaj navedli, potrdil bo izrek, ki ni toliko po svoji vsebini, kakor pa po svoji besedi nepričakovan. Ker je znano, da zvitim in premetenim ljudem nihče bolj vdano ne služi, kakor tisti, čegar dejanska moč je vničena po gospodstvu strasti, so se med framasoni dobili ljudje, kateri so nasvetovali predlagati, na vse mogoče načine prizadevati si, da se množica neomejene prostosti gledé pregrehe prenasiti; kajti potem jim bo ona k vsemu na oblast in razpolaganje.

Kar se tiče družine, naturalisti nekako tako-le ué: „Zakon je zadeva, kakor vsak drug opravke; kadar se dotičnima poljubi, ga lahko pravno razvežeta; zakonsko-sodnijske reči so zadeve državne oblasti. Pri izgoji otrok se ne sme ozir jemati na verske zapovedi po kakem gotovem načelu: vsakemu naj bo na voljo dano, kadar doraste, da se odloči po svojem nagnjenji. Ravno taisto trdijo tudi framasoni, a ne, da bi le trdili, marveč poskušajo to tudi dejansko izpeljati. Že je po mnogih in tudi katoliških krajih postava, da je le civilni zakon postavno veljaven; drugod so zakonske ločitve postavno dovoljene, zopet kje drugej si prizadevajo to dovoljenje prej ko mogoče si pridobiti. Tako vse hiti bitje zakonskih zvez narobe postaviti, ter zakon spremeniti v slabo in razrušljivo zvezo, ktero poželjenje mesa skrpa in ko preneha, zopet razvezuje. Dalje si framasoni prizadevajo

na vse kriplje, da bi poduk mladine v svoje roke dobili, kajti oni mislijo mladostno in še vpogljivo naravo po svoji volji izobraziti, ter jo napeljati samovoljno, ker po njihovih mislih ni ničesa bolj pripravnega za izgojo državljanov po njihovem okusu. Zarad tega ne dopuste, da bi služabniki božji v šoli kaj podučevali ali pa nauk nadzorovali in na mnogih krajih so že dosegli, da imajo neduhovni ves poduk mladine v rokah; ravno tako se pri npravnem poduku ničesar ne omenja o prevažnih dolžnostih, ki vežejo človeka na Boga.

Sedaj pridejo na vrsto nauki o državni modrosti. Naturalisti trdijo, da imajo vsi ljudje enake pravice in so v vsem popolnoma enaki; vsak je že po naravi prost; nikdo nima pravice, da bi drugemu ukazoval; in kdor zahteva, da se ljudje drugi veljavi klanjajo, kakor tisti, ki si jo sami izvolijo, jim dela krivico z nasilstvom. Vse bi bilo toraj od prostega naroda zavisno; vladalo naj bi se po ljudstvenem ukazu ali pa z ljudstvenim dovoljenjem, tako da kneze, ako se ljudstvu volja spremeni, lahko zapodé, če bi tudi sami ne hoteli. Izvor vsem državljanskim pravicam in dolžnostim bil bi ali pri množici, ali pri vladajoči stranki, ki je osnovana po najnovejših naukih. Dalje bi morala biti država brezbožna; razna veroizpovedanja ne bi smela biti vzrok, da se daje enemu prednost pred drugim; vsa bi si morala enaka biti.

Da je to vse framasonom všeč, in da hočejo po tem vzoru države prestrojiti, je že preveč znano, da bi še enkrat dokazovati morali. Kajti že zdavnej se javno opirajo z vsemi silami in sredstvi za to in ravno na ta način onim neredkim predrznejim pot pripravljajo, ki so še hujši od njih in ki mislijo na enakost in skupnost vsega posestva, potem ko bi bil odpravljen v državi vsak razloček v stanu in premoženji.

Kaj da so framasoni in po kakošnih potih da hodijo, je zadosti razvidno iz tega, kar smo ob kratkim povedali. Glavni njihov nauk je tako očiten in toliko protiven zdravemu razumu, da si ni mogoče kaj bolj napačnega misliti. Vero in cerkev, ki ji je Bog sam ustanovil in kateri še vedno čuva, hočejo vničiti in čez 18 sto let zopet paganske običaje in vstave vstanovljati je norost in najpredrznejša brezbožnost. Nič manj strašno in neznosno je tudi, da zametujejo dobrote, ktere je Jezus Kristus milostljivo pridobil ne le za izveličanje posamičnika, temveč tudi za družino in državo; celó sovražniki so jim dali spričevalo najvišje vrednosti. Ti nesmiselni in ostudni napor skoraj ravno tisto nenasiteno sovraštvo in osvetoželjnost razodevajo, kakor ji ima satan do Jezusa Kristusa. Tako tudi oni drugi napor framanosov:

glavne temeljne pravice in npravnosti spodkopati in onim pomagati, ki po živinskem načinu vsako poželjenje za dovoljno smatrajo, ni nič drugega kakor tiranje človeškega rodú na sramoten način v pogubo. Zlo pa še večje postane po nevarnostih, ktere žugajo družini in državi.

Kajti, kakor smo na drugem kraji razložili, je po soglasji skoraj vseh narodov in časov v zakonu nekaj svetega in verskega. Po božji postavi se zakoni ne smejo ločiti, ako pa taisti posvetni postanejo, ako se smejo raztrgati, ni drugače, da v družini nastane zmešnjava in nemir, kajti žene zgubé svoje dostojanstvo, premoženje in osoda otrok pa negotova postane. Iz državnih oziróv se ne pečati za vero in v državljanskih zadevah tako malo brigati se za Boga, kakor da bi ga ne bilo, je hudobija, celó pri nevercih nezaslišana, ki so v svojem sreú ne le toliko vere na bogove imeli, temveč tudi potrebo državnega veroizpovedanja spoznali, da so mislili, da bi se laglje dobilo mesto brez tal, kakor pa brez Boga. V resnici je človeško družbo, iz ktere smo naravno vsi nastali, Bog sam, začetnik narave, vstanovil in iz Njega, ki je vir in začetnik stvarjenja, izvira vsa moč in vstrajnost neštevilno dobrega, kakoršnega ima ona v toliko bogati meri. Kakor nas posamičnike naravni glas sam opominja, da Boga vestno častimo, ker smo življenje in vse, kar ima ono dobrega, od Boga prejeli, ravno tako to velja o narodih in državah. Zarad tega je razvidno, da tisti, ki hočejo državo in vsake verske dolžnosti izluščiti, ravnaó ne le krivično, temveč tudi neumno in nesmiselno. Ker se ljudje po volji božji za državljansko družbo in zvezo rodé, in je oblast vladarstva za človeško družbo toliko potrebna vez, da bi ona takoj razpadla, ako bi se ta vez odstranila, toraj iz tega sledí, da je ravno tisti vstvaril vladarsko oblast, kateri je vstvaril družbo. Iz tega se spozná, da je tisti, ki ima oblast, naj že bo ta ali oni, služabnik božji. Zarad tega je prav in spodobno, kajti to zahteva namen in narava človeške družbe, ubogati postavno oblast, ki zahteva pravično, ker je to volja Božja, ki vse vlada, in pred vsem je neresnična trditev, da je na narodu ležeče pokorščino, kadar se mu zljubi, odpovedati.

Ravno tako ne bo nihče dvomil, da so vsi ljudje med saboj enaki, kar se tiče splošne narave in plemena, v oziru namena, ki ga ima vsak doseči gledé na dolžnosti in pravice, ki iz tega izvirajo. Ker pa nadarjenosti niso vse enake, ter se drug od drugega razločujemo po duševnih zmožnostih ali telesnem razvitju in ker se tudi običaji, volja in narava med saboj jako razlikujejo, toraj ni nič tako proti pameti, kakor vse naštete razlike združiti v jeden

sam pojem ter tistega za popolno enakost v ustanovi državljanskega življenja vpeljati. Kakor je popolno telo sestavljeno iz združenja in sklenitve raznih udov, ki se gledé rabe in podobe med saboj razlikujejo, a sestavljeni in vsak na svojem mestu pa lepo, močno in za vsako delo pripravno telo napravijo: ravno tako tudi človeška družba obstoji iz neskončno različnih delov, kateri bi poenačeni in vsak svoji volji prepuščen, napravili podobo države silno pokvarjeno; ako pa po raznih stopinjah dostojanstva, vednosti in znanosti primerno razdeljeni delujejo v občno korist, iz njih odseva podoba redne in naravi zadostujoče države.

Sicer se je pa iz omenjenih zmot za države največje groze bati. Kajti ako preneha strah božji in spoštovanje božje postave, ako se zaničuje veljava knezov, ako je upor prost in dovoljen ter se še celó odobrava, ako se razuzdanost ljudskih strasti nič več ne kaznuje, ne more biti drugače, da pride preobrat vsega obstoječega. Da, večina komunističnih in socijalističnih zadrug ta prevrat po nekem načrtu dosledno zasledujejo in framasonska sekta naj nikari ne pravi, da ničesa o takem začetju ne vé, ker ravno ona takošne načrte jako podpira in se tudi v glavnih načelih z njimi ujema. Ako ne dosežejo povsod in vedno najskrajnih posledic, tega ni treba na račun njihovega uka in njihove volje pisati, temveč na račun nerazrušljive moči božjega nauka, ki se ne dá utajiti in boljšega dela ljudi, katerim se hlapčonstvo tajnih društev studí in zarad tega blazne njihove napore pogumno odbijajo.

Naj bi vendar vsi drevo po njegovem sadu spoznali in naj bi spoznali seme in začetek zlegov, ki nas stiskajo, nevarnosti, ki nam žugajo! Opraviti imamo z zvitim in jako goljufivim sovražnikom, ki je laskajoč se ušesom knezov in narodov, po jako raztegljivih frazah oba za-se pridobil. Pri knezih so se framasoni vrinili pod plaščem prijateljstva iz tega namena, da bi kneze kot mogočne zaveznike in pomagače pri zatiranju katolicizma na svojo stran dobili; da bi jih pa k temu namenu še bolj podkurili, obrekovali so na jako predrzen način cerkev, češ, da ona krati knezom kraljevo oblast in kraljeve pravice. Ko so po takih zvijačah dospeli do varnosti in predrznosti, pridobili so si velik vpliv na vlade držav, pri vsem tem so bili pa vedno pripravljeni, podlago oblastim spodkopavati in kneze preganjati, obrekovati in odstavljati jih, kedar se jim je zdelo, da ne vladajo po njihovi volji.

Prav na enak način preslepili so narod po svojem prilizovanju. Vzeli so polna usta fraz (praznih lažnjivih čenč) o prostosti in

državnem blagru in te so jeli ljudstvu natvezati, da so knezi in cerkev zakrivili, da se narod še ni oprostil krivičnega hlapčevanja in tako v njem želje po vstanku gojili in ga dražili v boj zoper obe oblasti. Kljub temu so pa veliko večje koristi pričakovali, kakor so jo pa v resnici dosegli; da, ljudstvu, ki je na to še v hujši stiske zabredlo, manjkalo je večinoma v nesreči tudi tiste tolažbe, ktere bi bilo zadosti in v obilni meri zadobilo pri obstanku krščanskih navad. Vse tiste pa, ki se vzdignejo, proti trdnostojecemu božjemu redu, zadene navadno kazen za napuh, tako, da povsod zadenejo na revščino in nesrečo, kjer so se, če tudi brez vzroka, sreče nadejali.

Čisto po krivici in neresnično bi bilo, ko bi mislili, da cerkev, ki v prvi vrsti zapoveduje pokorščino do Boga, kakor prvega in vrhovnega kneza, iz zavidljivosti poskuša vspeti se do posvetnih vlad ali pa zarad tega, da bi si nekaj kneževske oblasti pridobila. Ona uči, da se to, kar je cesarjevega, daje cesarju že zarad pameti in vesti. Da pa vladarsko pravico ona naravnost od Boga izvaja, to povišuje silno veljavo in spoštovanje knežje veljave, ter ne malo pokorščino in vdanost podložnih pospešuje. Kakor prijateljica mirú in pospešiteljica edinosti, ona vse z materno ljubeznijo objema; ker so vse njene misli na podporo umrljivih obrnjene, ona vedno uči, da naj se pravica z milostjo druží, gospodstvo s pravednostjo, in da naj se postave opirajo na zmernost; nikomu naj se ne žali njegovo pravo, javni mir in red naj se pospešuje in reveži naj se kolikor mogoče doma in javno podpirajo. „Ravno zarad tega pa mislijo, da govorimo s sv. Avguštinom, ali pa hočejo druge tega prepričati, da kršanski nauk državni koristi nasprotuje, ker si države nečejo ustanoviti na podlagi kreposti, temveč na nekazljivosti hudobije.“ Zaradi tega spoznanja bi bilo za državno modrost jako umestno in za občni blagor prav potrebno, da se knezi in narodi ne družijo s framasoni iz tega namena, da bi oslabili cerkev, temveč da se združijo s cerkvijo, s katero v zvezi bodo zatrli moč framasonov.

Naj se že zgodi, kar hoče, naša dolžnost, častitljivi bratje! je, da pri tem nevarnem in silno razširjenem zlu mislimo na primerna zdravila. Ker pa najboljšo in najkrepkejo nado ozdravljenja v moči božjega nauka spoznamo, ktereга framasoni tim bolj sovražijo, kolikor bolj se ga bojé, zdi se nam najbolj potrebno, da se ravno tega proti njim poslužimo. Zato mi potrdimo in priznamo vse tisto vsled Naše apostoljske veljave, kar so rimski papeži, Naši predniki določili, da bi vničili nakane in napore framasonske zveze in da bi ljudje se zbalí pristopiti v take družbe in hitreje iz njih izstopili. Pri tem poslu se

največ zanašamo na dobro voljo kristjanov, in vsakega posebej zarotimo pri zveličanji njegove duše, da če ima le količkaj vesti, tudi za las ne odstopi od dotičnih zapovedi sv. stola.

Vas pa, častitljivi bratje, prosimo in zarotimo, da si skupno z Nami prizadevate, to nagnjusno kugo zatirati, ki leze po vsih žilah držav. Varovati Vam je čast božjo in zveličanje bližnjega; gledé tega dvojnega Vam ne bo manjkalo niti poguma niti moči. Vaši modrosti prepuščamo razsodbo, na kak način se bodo zapreke najlaglje odstraniti dale. Ker se nam pa vsled veljave naše oblasti spodobi, da Vam sami pokažemo, kako da se Vam je zadržati, ravnajte se po tem trdno, da je pred vsem drugim potrebno framasonom krinko iz obraza potegniti in jih v svoji pravi podobi ljudstvu pokazati. Pridige in pastirski listi podučé naj ljudstvo o zvijačah, prilizovanji in vabljenji taci družtev, o spridenosti njihovih načel in o sramoti njihovih dejanj. Kakor so naši predniki večkrat prepovedovali, ne sme si nihče in iz nobenega vzroka misliti, da bi bilo dovoljeno pristopiti k framasonski sekti, ako mu je na katoliški veri in dušnem izveličanji toliko ležeče, kolikor mu mora biti. Naj se nikdo ne moti nad hlinjeno poštenostjo; kajti marsikomu se bo zdelo, da framasoni ne zahtevajo ničesa, kar bi bilo s svetostjo vere in nrvnosti očividno v protislovji; ker pa vsa vstanova in značaj sekta nima druge svrhe, kakor pregreho in hudodelstvo, je toraj po vsi pravici prepovedano, družiti se z njimi, ali pa jih na kak drug način podpirati.

Dalje mora se narod spodbujati po vstrajnem poduku in opominjevanji, da se marljivo uči zapovedi naše vere; zarad tega Vam nujno svetujemo, da po sposobnih spisih in predavanjih razkladate prvotne nauke tistih presvetih resnic, ki so vsebina krščanskemu modroslovju. Po tem bomo dosegli vsled izobraževanja zdrave duhove, katere bomo posebno pri razuzdanosti današnjega pisarenja in pri nenasiteni poželjivosti po izučenji vtrdili proti mnogoterim zmotam in raznemu zapeljevanju v pregrehe. V resnici velikansko delo; pri tem naj Vas pa posebno duhovščina podpira in z Vami sodeluje, ako je po Vašem prizadevanji v razmerah življenja in v vednosti dovolj podučena. Tako častna in imenitna reč zahteva pa tudi pripomoči in sodelovanja lajikov (neduhovnov), ki družijo ljubezen do vere in domovine s poštenostjo in učenostjo. Prizadevajte si, častitljivi bratje, da bodo ljudje obeh omenjenih vrst po združenem delovanji cerkev popolnoma spoznavati in jo ljubiti jeli; kajti čim bolj bodo cerkev spoznali in ljubili, tem bolje se jim bode studilo nad tajnimi družtvi in bodo bežali pred njimi. Zatoraj se ne poslužimo brez vzroka te

ugodne prilike, da ponavljamo, kar smo že enkrat razlagali, da naj se namreč tretji red frančiškanov, kteremu smo nedavno z modro prijenljivostjo redovna pravila zljajšali, marljivo razširja in varuje. Kakor ga je vstanovil njegov začetnik, meri vse njegovo prizadevanje na to, da ljudi sklicuje k posnemanji Jezusovemu, k ljubezni do cerkve, in k izvrševanju vseh kršanskih kreposti in ravno zarad tega veliko more storiti za zatiranje brezbožnih tajnih zadrug. Naj se toraj družba tretjega reda vsak dan bolj razširja, in pričakovati se sme razun drugih posebno ta sad, da se bo med ljudmi pričela prava postavna prostost, bratimstvo in enakost; toda ne v tem smislu, kakor si jo predočujejo framasoni, temveč kakor jo je Jezus Kristus človeškemu rodu pridobil in kakor se je sv. Frančišek po njih ravnal. Mi mislimo prostost otrok božjih, ktera nam brani služiti satanu in strastim zeló nepoštenima gospodoma; ono bratimstvo, ki ima svoj izvor v Bogu, ki je skupni Oče in Stvarnik vseh; ono enakost, ki stoji na podlagi pravice in ljubezni in ne podira vsega razločka med ljudmi, temveč iz raznoterih stališč v življenji, dolžnostih in prizadevanji porodi ono čudovito soglasje, ktero spada med blagre in državno dostojanstvo.

Tretjič je še neka naprava, ki so jo jako modro omislili naši predniki, ki se je pa v teku časa opustila, in ta nam je prava predpoda in vzor za kaj jednacega v današnjem času. Na rokodelske zadruge mislimo, vera naj jim bode vodnica, ki varuje imetje in nravno življenje. Ako so naši predniki korist takih društev skozi več let dejansko čutili, jo bode sedanji čas morda tudi občutil, ker so posebno ugodne, da razsujejo moč tajnih zadrug. Tisti, ki so pri trudapolnem delu tudi še potrebni, so pred vsemi drugimi podpore in ljubezni jako vredni, po drugi strani pa tudi goljufivemu zapeljevanju najbolj izpostavljeni. Zarad tega je potrebno, da se kolikor mogoče podpirajo in v poštene družbe vabijo, da ne bodo zašli v one hudobnih. Zatoraj bi prav iz srea želeli, da bi škofje zopet taka društva osnovali v zveličanje ljudstva. Ne malo nas pa razveseljuje, da so na mnogih krajih taka društva že vstanovljena, kakor tudi zadruge mojstrov, ki imajo le en smoter in ta je: podpirati pošten delavski stan, varovati in skrbeti za njega otroke in družine in pospeševati pobožnost, znanje kršanskega nauka in podpirati nravnost. Tukaj nam ni mogoče zamolčati Vincijeve družbe, ki si je po svojem lepem izgledu posebno za ljudi nižjega stanu velike zasluge pridobila. Njeno delovanje in njeni nameni so znani; ona namreč družega ne misli kakor trpečemu in potrebnemu radovoljno pomagati in to s po-

sebno modrostjo in ponižnostjo; kolikor manj bleska jo obdaja, temveč je ona sposobna, da izvršuje ljubezen do bližnjega in zmanjšuje siromaštvo.

Četrtič pa priporočam, da se Naša želja tim laglje izpolni, s posebnim povdarkom mladino, ki je nada človeške družbe, Vaši zvestobi in budnosti. Njen poduk naj Vam bo najbolj pri sreju in nič naj Vas ne zadržuje, da odstranite mladino iz takih šol in od takih učiteljev, kjer se je bati kužnega duha tajnih zadrug. Starišem, katehetom in dušnim pastirjem naj bo pri poduku v krščanskem nauku na tem ležeče, da pod zaščito Vaše veljave otroke o nevarnosti in zlodejski naravi takih društev podučé, da mladina že na vse zgodaj spozná goljufive zanjke, v ktere framasoni ljudi lové. Da, ravno tisti, ki pripravljajo dečke na vredni sprejem sv. zakramentov, bi nikakor neprilčno ne ravnali, ako bi jih posamič pozivali k obljudi, da bi ne pristopali k nobeni družbi brez vednosti svojih starišev in brez dovoljenja svojega dušnega pastirja ali pa spovednika.

Pri vsem tem nam je pa dobro znano, da bi vse naše prizadevanje nikakor ne moglo tega pogubnega plevela iz njive Gospodove poruvati, ako bi nas ne podpiral nebeški Gospod Vinogradnik sam se svojo milostjo pri našem prizadevanji. — Zatoraj moramo ga na pomoč klicati ravno tako goreče, kakor to zahteva nevarnost. Predrznó dviguje se in ponosno na svoj vspeh sekta framasonska in v svoji predrznosti ne pozná nobenê mere več. Njeni privrženci zvezani so po brezbožni zvezi in skupnih načrtih, drug drugzega podpirajo in drug drugzega k spridenosti spodbadajo. Tako krepak napad zahteva enakomerne obrambe; vsi dobri namreč naj se združijo v veliko bratovščino dejanja in molitve. Od njih tedaj pričakujemo, da se trdno in enakih misli vprejo vedno napredajoči sili sekte, da dvigujejo zdihovajoč roke proti nebu, da bi od Boga dosegli rast in evet krščanskega imena, da cerkev vživa potrebno ji prostost, da se zmoteni povrnejo nazaj na pravo pot, da se zmote umaknejo resnici, hudobije pa kreposti.

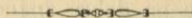
Za pomočnico in posrednico pa kličimo neomadeževano Mater Božjo Marijo, da se nam ona, ki je že pri svojem spočetji premagala satana, tudi mogočno skaže proti brezbožnim sektam, v kterih se kljubovalna zavest hudobnega duha z nebrzdano nezvestnostjo in hinavščino zopet očitvidno oživlja. Prosimo kneza nebeških duhov in zmagovalca peklenskih sovražnikov sv. Mihaela; ravno tako sv. Jožefa, ženina preblažene Device, nebeškega zavetnika katoliške cerkve; sv. Petra in Pavla, velika apostolja, sejaleca in nepremagana branitelja krščanske

vere. Po njihovem varstvu in po vstrajnosti skupne molitve, zaupajmo v Boga, da bo on sam skazal ob pravem času svojo milost človeškemu rodu, kteremu toliko nevarnosti žuga.

V znak nebeške milosti in Naše naklonjenosti podelimo Vam, častitljivi bratje, duhovščini in vsemu ljudstvu, ki je Vaši čuječnosti izročeno z vso ljubeznijo v Gospodu apostoljski blagoslov.

Izdano v Rimu pri sv. Petru 20. aprila 1884, v sedmem letu našega velikoduhovenstva.

Leon XIII., papež.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIJENICA

00000480408

